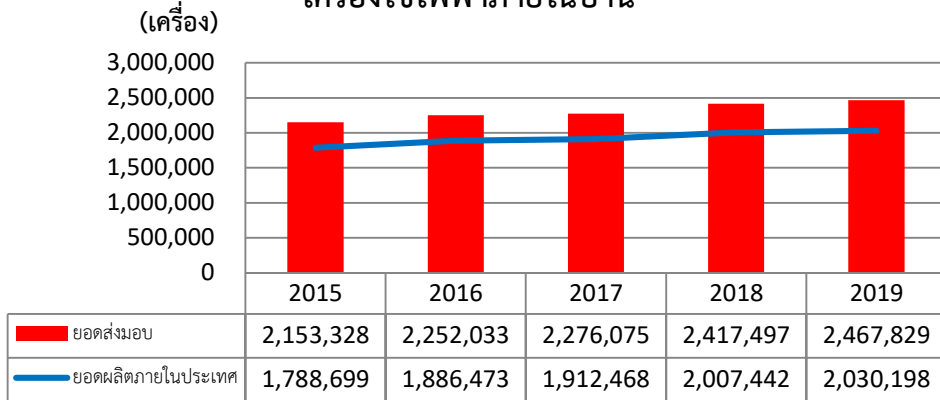

แนวโน้มตลาดเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้านในญี่ปุ่น

สถานการณ์ตลาดในปัจจุบัน

เครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน

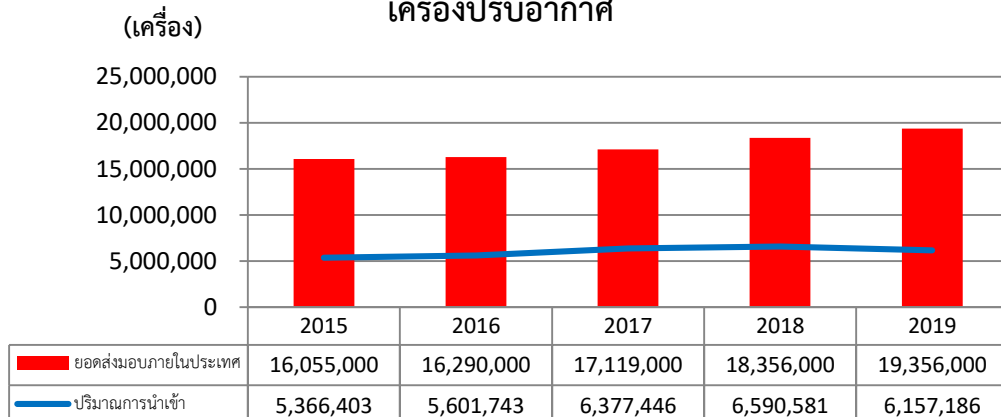
อ้างอิงข้อมูลจากกระทรวง METI ประเทศญี่ปุ่น

ข้อมูลโดย GfK Japan บริษัทวิจัยการตลาดพบว่าตลาดเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้านมีมูลค่า 7.08 ล้านล้านเยน (ราว 2 ล้านล้านบาท) ในปี 2019 มีแนวโน้มขยายตัวในช่วงที่ผ่านมาจากการพัฒนาและวางตลาดสินค้าใหม่อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งพฤติกรรมผู้บริโภคญี่ปุ่นที่นิยมซื้อเปลี่ยนสินค้าใหม่เป็นระยะตามอายุการใช้งานของเครื่อง นอกจากนี้ รัฐบาลญี่ปุ่นได้มีการแจกเงินช่วยเหลือประชาชนคนละ 1 แสนเยนเพื่อบรรเทาผลกระทบจากโควิด-19 ทำให้ยอดขายเครื่องใช้ไฟฟ้าพุ่งสูงในช่วงเดือน มิ.ย. ที่ผ่านมา โดยกลุ่มสินค้าที่ขายดีในช่วงนี้ คือ โทรทัศน์ พัดลม และเครื่องออกกำลังกาย แต่คาดว่าพฤติกรรมกรรมการซื้อของผู้บริโภคดังกล่าวอาจเป็นเพียงระยะสั้น

ตลาดเครื่องปรับอากาศ

ปัจจุบัน ชาวญี่ปุ่นมีเครื่องปรับอากาศเกือบทุกครัวเรือน สถิติโดย Cabinet Office ประเทศญี่ปุ่นพบว่าอัตราครอบครองเครื่องปรับอากาศของครัวเรือนซึ่งมีผู้ที่อาศัยอยู่มากกว่า 2 คนในญี่ปุ่นสูงถึงร้อยละ 90 โดยจำนวนเครื่องปรับอากาศในแต่ละครัวเรือนเฉลี่ยอยู่ที่ 3.1 เครื่อง อย่างไรก็ตาม ความต้องการเครื่องปรับอากาศในญี่ปุ่นยังมีแนวโน้มขยายตัวสูงขึ้น เนื่องจากมีการพัฒนาและวางตลาดสินค้าใหม่อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งมีความต้องการซื้อเปลี่ยนใหม่ตามอายุการใช้งานของเครื่อง

เครื่องปรับอากาศ

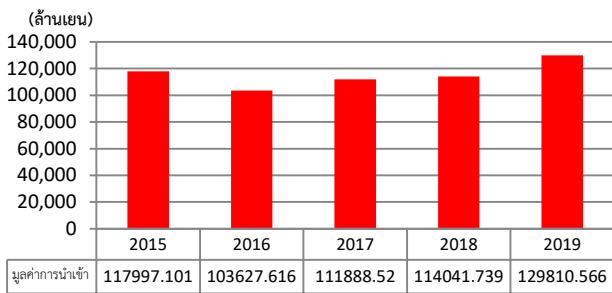
อ้างอิงข้อมูลจาก The Japan Refrigeration and Air Conditioning Industry Association และกรมศุลกากร ประเทศญี่ปุ่น

ตลาดตู้แช่เย็น/แช่แข็ง

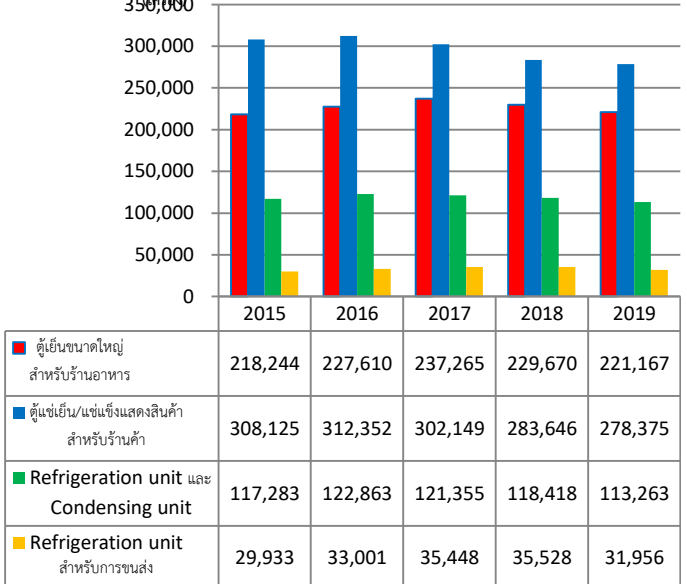
ญี่ปุ่นมีการนำเข้าตู้แช่เย็น/แช่แข็งจากทั่วโลกเพิ่มขึ้นในช่วง 6 เดือนแรกของปีนี้ ตู้แช่เย็น/แช่แข็งนับเป็นกลุ่มสินค้าที่มีความจำเป็นสำหรับแต่ละครัวเรือนโดยเฉพาะในช่วงที่คนญี่ปุ่นทำงานที่บ้านมากขึ้น (Work from Home) ซึ่งต้องการความสะดวกในการปรุงอาหาร อีกทั้งยังเป็นสินค้าในความต้องการของกลุ่มอุตสาหกรรม Supermarket ร้านสะดวกซื้อ และ Drug store อย่างไรก็ตาม ความต้องการตู้แช่เย็น/แช่แข็งอาจลดลงหลังจากการจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก 2020 เสร็จสิ้น อีกทั้งการบริโภคจากภาคอุตสาหกรรม Supermarket ร้านสะดวกซื้อ และ Drugstore ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ใช้สินค้าหลักจะเริ่มอึมตัวและคาดว่าอาจไม่มีการเติบโตมากนัก

มูลค่าการนำเข้าเครื่องทำความเย็น (HS8418.10, 21, 29, 30, 40, 50, 69)

อ้างอิงข้อมูลจากกรมศุลกากร ประเทศญี่ปุ่น

ยอดส่งมอบภายในประเทศของเครื่องทำความเย็น

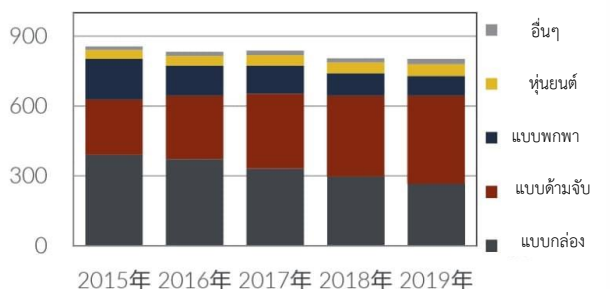

อ้างอิงข้อมูลจาก The Japan Refrigeration and Air Conditioning Industry Association ประเทศญี่ปุ่น

เครื่องซักผ้าและเครื่องดูดฝุ่น

ปริมาณเครื่องซักผ้าที่จำหน่ายในญี่ปุ่นปี 2019 อยู่ที่ราว 5.3 ล้านเครื่อง ขยายตัวจากปีก่อนร้อยละ 4 โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากความต้องการเปลี่ยนเครื่องใหม่ในแต่ละปี รวมถึงความต้องการเพิ่มขึ้นช่วงก่อนขึ้นภาษีจาก 8% เป็น 10% ในเดือนตุลาคม ปี 2019 สำหรับเครื่องดูดฝุ่นพบว่าปริมาณที่จำหน่ายทั้งหมดในญี่ปุ่นราว 8 ล้านชิ้น หากวิเคราะห์ตามประเภทสินค้าพบว่า (1) หุ่นยนต์ ขยายตัวร้อยละ 7 (2) แบบกล่องหดตัวร้อยละ 11 (3) แบบพกพาหดตัวร้อยละ 13 (4) แบบด้ามจับขยายตัวร้อยละ 7

ปริมาณเครื่องดูดฝุ่นในตลาดญี่ปุ่น (หน่วย 10,000 เครื่อง)

ที่มาข้อมูล: บริษัท GfK Japan

แนวโน้มตลาดเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน

ตั้งแต่ปี 2012 ผู้ผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้ายักษ์ใหญ่ของญี่ปุ่นต่างเข้าสู่ภาวะธุรกิจถดถอย โดยมีการเข้าซื้อกิจการของบริษัทเหล่านี้จากกลุ่มทุนจากจีน ได้วัน อย่างเช่น บริษัทสัญชาติไต้หวัน “Foxconn” ได้เข้าซื้อกิจการของ Sharp ทั้งหมดในปี 2016 เนื่องจากประสบปัญหาเกี่ยวกับการปรับตัวพฤติกรรมของผู้บริโภคญี่ปุ่น และปัญหาการรับจ้างผลิตชิ้นส่วนที่ไม่สามารถแข่งขันกับบริษัทคู่แข่งอย่าง Samsung ได้จนทำให้ผลประกอบการ 9 เดือนหลังสุดในปี 2015 ขาดทุนมูลค่าสูงถึง 960 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ราว 34,000 ล้านบาท) อย่างไรก็ตาม ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ตลาดเครื่องใช้ไฟฟ้าเริ่มมีสัญญาณเชิงบวก โดยเฉพาะกลุ่มเครื่องปรับอากาศ ตู้แช่เย็น/แช่แข็ง เครื่องซักผ้า ซึ่งตลาดญี่ปุ่นมีความต้องการนำเข้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีปัจจัยสนับสนุน ได้แก่

- 1) ชาวญี่ปุ่นมีความต้องการซื้อเปลี่ยนสินค้าใหม่ตามอายุการใช้งานของเครื่อง โดยผู้ผลิตต่างพัฒนาสินค้าใหม่อย่างต่อเนื่องเพื่อดึงดูดให้คนญี่ปุ่นเลือกซื้อตลอดเวลา
- 2) ครอบครัวญี่ปุ่นที่สามักรรยาออกไปทำงานทั้งคู่มีจำนวนเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ความต้องการของสินค้าหรืออุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ช่วยทุ่นแรงหรือประหยัดเวลาขยายตัว
- 3) รัฐบาลญี่ปุ่นได้ออกนโยบายกระตุ้นการจับจ่ายของผู้บริโภค โดยแจกเงินช่วยเหลือประชาชนคนละ 1 แสนเยน เพื่อบรรเทาผลกระทบจากโควิด-19 ทำให้ยอดขายเครื่องใช้ไฟฟ้าพุ่งสูงในช่วงเดือนมิถุนายนเป็นต้นมา อย่างเช่น เครื่องซักผ้า เครื่องปรับอากาศ โทรทัศน์ พัดลม และเครื่องออกกำลังกาย เป็นต้น แต่คาดว่าจะสามารถกระตุ้นการใช้จ่ายของคนญี่ปุ่นได้เพียงระยะสั้น

หุ่นยนต์ดูดฝุ่น Roomba

ปัจจุบันสินค้าที่มีการผสมระหว่างดีไซน์รูปแบบทันสมัย และมี function หลากหลายภายในตัวได้รับความนิยมอย่างมากในญี่ปุ่น ตัวอย่างเช่น บริษัทผู้ผลิตอย่าง Dyson เปิดตัวหุ่นยนต์ดูดฝุ่นอัตโนมัติ “Roomba” ซึ่งมีจุดเด่นคือแรงดูดทรงพลังและผู้ใช้สามารถสั่งงานผ่านแอปพลิเคชันได้ “Balmuda” แบรินด์เครื่องใช้ไฟฟ้าซึ่งมีดีไซน์โดดเด่นและใส่ function เท่าที่จำเป็นเท่านั้น ฉีกภาพลักษณะสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าแบบดั้งเดิม สินค้าเหล่านี้ล้วนมาจากบริษัทรุ่นใหม่ที่เป็นบริษัทต่างชาติหรือบริษัท startup ญี่ปุ่นที่เข้าใจและปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัยและมีศักยภาพพัฒนาสินค้าที่จะกระตุ้นความต้องการใหม่ๆของผู้บริโภคได้ ผู้ผลิตไทยที่สนใจสร้างแบรนด์ของตนเองอาจทดลองวิจัยพัฒนาสินค้าใหม่ๆหรือปรับรูปแบบสินค้า โดยใช้เรื่องคอนเซปต์และดีไซน์เข้ามาช่วย ทำสินค้าให้มีความพรีเมียมกว่าสินค้าทั่วไป โดยใช้ in-house designer ของบริษัทเอง หรือใช้ดีไซเนอร์นอกบริษัท หรือหาแนวทางร่วมมือกับบริษัทที่เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์แต่ไม่มีโรงงานผลิตของตนเอง เป็นต้น

โอกาสทางการค้าสำหรับผู้ประกอบการไทย

1. ชาวญี่ปุ่นนิยมใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าแบรนด์ญี่ปุ่นเป็นส่วนใหญ่ โดยมีหลายแบรนด์ในกลุ่มสินค้าเครื่องปรับอากาศ ตู้เย็น โดว์ร์เป่าผม ที่มีฐานการผลิตในประเทศไทย ตัวอย่างเช่น เครื่องปรับอากาศของซัยโจ เด็นกิ ที่มีการส่งออกสินค้าไปยังญี่ปุ่นภายใต้แบรนด์ไทย โดยเริ่มส่งออกตั้งแต่ปี 2015 จึงเป็นโอกาสของผู้ประกอบการไทยในการผลิตซัพพลายส่วนประกอบต่างๆของสินค้า
2. การรับจ้างผลิตชิ้นส่วนของผู้ประกอบการไทยยังได้รับความสนใจจากบริษัทญี่ปุ่นเป็นอย่างมาก โดยพบว่าผู้ประกอบการญี่ปุ่นนิยมเดินทางไปเข้าร่วมงานแสดงสินค้า SUBCON Thailand เพื่อหาช่องทาง sourcing สินค้า
3. ญี่ปุ่นพยายามดึง Mega Project เข้ามาจัดในญี่ปุ่น เช่น การจัดงานกีฬาโอลิมปิก รวมถึง World Expo ที่จะจัดขึ้นในปี 2025 นอกจากนี้ ญี่ปุ่นวางแผนเตรียมเปิดสถานประกอบการท่องเที่ยวแบบครบวงจร (Integrated Resort : IR) ประกอบด้วยศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติ โรงละคร ศูนย์การค้า โรงแรมที่พัก รวมถึงคาสิโน จำนวน 3 แห่งในประเทศ ซึ่งคาดว่าจะเริ่มเปิดให้บริการได้ในปี 2025 และเป็นโอกาสสำหรับสินค้าไทยที่จะตีตลาดญี่ปุ่น
4. ปัจจุบันเครื่องใช้ไฟฟ้าในครัวเรือนที่มี function การใช้งานมาตรฐานและไม่ต้องอาศัยเทคโนโลยีการผลิตระดับสูงมากหลายประเภท ถูกออกแบบให้เป็นสินค้าไลฟ์สไตล์ คือ มีดีไซน์สวยงาม ดูดี น่าใช้ อย่างเช่น เครื่องปั่นขนมปัง เครื่องชงกาแฟ พัดลม ฯลฯ การแข่งขันในด้านดีไซน์ทำให้สินค้าที่ไม่ใช่แบรนด์โด่งดังจากต่างประเทศแต่ ออกแบบให้ทันสมัยและโดนใจคนญี่ปุ่นก็สามารถเข้ามาวางจำหน่ายในตลาดญี่ปุ่นได้ เช่น สินค้าจากจีน ไต้หวัน หรือบางประเทศในยุโรป เป็นต้น

กฎระเบียบการนำเข้าสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้า

- ต้องได้มาตรฐานที่กระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรม (METI) กำหนดตามกฎหมาย The Electrical Appliance and Material Safety Law
- ต้องติดฉลากแสดงรายละเอียดสินค้า เช่น ในกรณีเครื่องปรับอากาศต้องระบุประสิทธิภาพในการทำความเย็นหรือทำความร้อนและปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้า เป็นต้น การติดฉลากอยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายผู้นำเข้า
- ผลิตภัณฑ์ที่มีโอกาสสัมผัสกับอาหารโดยตรงจะต้องได้มาตรฐานตามกฎหมาย Food Sanitation Act ด้วย อย่างเช่น ตู้เย็น ไมโครเวฟ เป็นต้น

สถิติการนำเข้าสินค้ากลุ่มสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน เครื่องปรับอากาศใน 6 เดือนแรกของปี 2020 พบว่าญี่ปุ่นมีการชะลอการนำเข้าจากต่างประเทศเนื่องจาก

- 1) สถานการณ์โควิด-19 ทำให้ญี่ปุ่นเข้าสู่ภาวะ ‘เศรษฐกิจถดถอย’
- 2) ผู้บริโภคญี่ปุ่นหันมารัดเข็มขัดมากขึ้นจากความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ
- 3) บริษัทต่างๆ โรงแรม และร้านอาหาร ปิดกิจการเป็นจำนวนมาก

สศต.โตเกียว เห็นว่าผู้ประกอบการไทยควรพิจารณาแนวทางการขยายการส่งออกกลุ่มสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้านมายังตลาดญี่ปุ่น ดังนี้

- การเข้าร่วมงานจับคู่ธุรกิจในรูปแบบออนไลน์ (Online Business Matching) ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมที่ญี่ปุ่นเริ่มใช้มากขึ้นเนื่องจากข้อจำกัดการเดินทางภายใต้สถานการณ์โควิดในปัจจุบัน การจัดงานรูปแบบออนไลน์เป็นโอกาสที่ดีสำหรับการนำเสนอสินค้าใหม่ๆ ของไทย เนื่องจากสินค้ากลุ่มนี้บางชนิดมีขนาดใหญ่ จึงอาจต้องพิจารณารายละเอียดการจัดกิจกรรมในรูปแบบ “Mirror Mirror” หากมีการส่งสินค้าตัวอย่างล่วงหน้า ส่วนประกอบของกิจกรรมรูปแบบ MIRROR ได้แก่

M : Matching – คัดสรรคู่เจรจาในยุค New Normal

I : Interface – เจรจาการค้าผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่

R : Reduce cost – ประหยัดต้นทุนการค้า

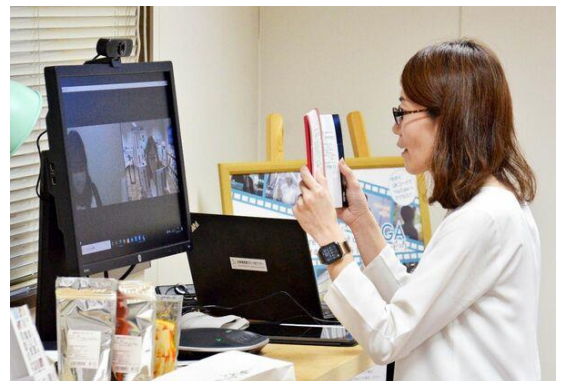
R : Reliable – สร้างความมั่นใจผ่านระบบคัดกรองและติดตามผล

O : Overseas – พบผู้ซื้อจากทั่วโลก

R : Real product – ปลายทางมีสินค้าตัวอย่างให้เลือกชม

- ควรสานต่อความร่วมมือกับสมาคม The Japan Refrigeration and Air Conditioning Industry Association ซึ่งเป็นผู้จัดงานแสดงสินค้า “HVAC&R JAPAN” ซึ่งสมาคมฯ ได้ออกคูหาประชาสัมพันธ์งานแสดงสินค้า RHVAC ของกรมฯ มาอย่างต่อเนื่องในงานที่ญี่ปุ่น ทั้งนี้ งาน HVAC&R Japan มีกำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ 3-6 มีนาคม 2021 หากหาแนวทางความร่วมมือเพิ่มเติมในการจัดแสดงสินค้าไทยภายในงานฯ ได้คาดว่าจะประโยชน์ต่อผู้ประกอบการไทย

- สำหรับผู้ประกอบการที่จะนำเสนอสินค้าในงานจับคู่ธุรกิจออนไลน์ การนำเสนอสินค้านวัตกรรมใหม่ๆ มาจัดแสดงภายในงานจะช่วยดึงดูดให้ผู้ซื้อสนใจ ขณะเดียวกันอาจพิจารณานำสินค้าไปจัดแสดงในงานแสดงสินค้าอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วยเช่นกัน เพื่อขยายช่องทางจำหน่ายในตลาดญี่ปุ่น

ที่มา : <https://www.saga-s.co.jp>

รายชื่องานแสดงสินค้าและสมาคมที่เกี่ยวข้อง

งานแสดงสินค้าสาขาอิเล็กทรอนิกส์

NEPCON Japan

จัดโดย Reed Exhibitions Japan

20-22 January 2021 @Tokyo Big Sight

เว็บไซต์: <https://www.nepconjapan.jp/>

JPCA Show

จัดโดย Japan Electronics Packaging and Circuits Association

ยังไม่มีกำหนดการจัดงานในปีหน้า

(เดิมมีกำหนดการจัดงานระหว่าง 27-29 May 2020

@Tokyo Big Sight)

เว็บไซต์: <https://www.jpcajapan.com/>

งานแสดงสินค้าสาขาเครื่องทำความเย็น / เครื่องปรับอากาศ

HVAC&R JAPAN

จัดโดย The Japan Refrigeration and Air Conditioning Industry Association

ยังไม่มีกำหนดการจัดงานในปีหน้า

(เดิมมีกำหนดการจัดงานระหว่าง 3-6 March 2020

@MakuhariMesse)

เว็บไซต์: <https://www.hvacr-system.jp/visitor/>

■ Dates

March 3 (Tue.) - March 6 (Fri.) 10:00-17:00

[*Closed at 16:00 on the last day]

HCI

จัดโดย JMA (Japan Management Association)

16-19 February 2021 @Tokyo Big Sight

เว็บไซต์: <https://jma-hcj.com/>

Date February 16 (Tue) ~ 19 (Fri), 2021
10:00~17:00 (Until 16:30 on the last day)

Venue Tokyo Big Sight
West Halls 1-4, South Halls 1-4 MAP

รายชื่อสมาคมที่เกี่ยวข้อง

Association for Electric Home Appliances

เว็บไซต์: <https://www.aeha.or.jp/>

The Japan Refrigeration and Air Conditioning Industry Association

เว็บไซต์: <https://www.jraia.or.jp/>